

STORTINGET

Innst. 51 L

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 223 L (2020–2021)

Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i pensjonslovgivningen mv. (pensjon fra første krone og dag, garanterte pensjonsprodukter)

Til Stortinget

1. Sammendrag

Finansdepartementet foreslår i proposisjonen å innføre krav om pensjonssparing fra første krone og første dag i private tjenstepensjonsordninger, samt enkelte endringer i regelverket for garanterte pensjonsprodukter.

I kapittel 2 redegjøres det for bakgrunnen for lovforslagene.

I kapittel 3 omtales endringer i tjenstepensjonsregelverket som skal sikre pensjon fra første krone og første dag. Det foreslås at adgangen til å starte pensjonssparingen for lønn over 1 G fjernes i innskuddsordninger, slik at inntekt fra første krone skal gi pensjonsopptjening for medlemmene. Det foreslås at minste sparesats settes til 2 pst. fra første krone. Dette viderefører nivået på minstesatsen som i dag gjelder fra 1 G, og innebærer at alle lønnsnivåer får økt minstekrav til pensjonsopptjening sammenlignet med gjeldende regler. Videre foreslås det å fjerne gjeldende minstekrav til alder og stillingsbrøk i private tjenstepensjonsordninger og erstatte disse med en regel om at ansatte skal meldes inn i ordningen når lønnsinntekten overstiger grensen for rapporteringspliktig lønn til skattemyndighetene via a-ordningen. Det foreslås ikke å videreføre egne regler for sesongarbeidere.

I kapittel 4 omtales forslag til endringer i lovreglene om garanterte pensjonsprodukter. Det foreslås å åpne for at pensjonsleverandører kan tilby fripoliseinnehavere en kompensasjon for verdien av rentegarantien ved konvertering av ordinære fripoliser til fripoliser med investeringsvalg. Videre foreslås det utvidelser i grensene for å kunne redusere utbetalingstiden for fripoliser med lave ytelser og for å kunne få overført små pensjonsopptjeninger fra ytelsesordninger til individuelle pensjonsordninger, i stedet for å få utstedt fripolise. Til sist foreslås det en hjemmel for i forskrift å åpne for økt fleksibilitet i anvendelsen av avkastningsoverskudd på garanterte pensjonsprodukter.

I kapittel 5 redegjøres det for økonomiske og administrative konsekvenser av lovforslaget.

2. Komiteens merknader

2.1 Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Frode Jacobsen, lederen Eigil Knutsen, May Britt Lagesen, Tellef Inge Mørland og Mona Nilsen, fra Høyre, Tina Bru, Mahmoud Farahmand, Heidi Nordby Lunde og Helge Orten, fra Senterpartiet, Kjerstin Wøyen Funderud, Sigbjørn Gjelsvik og Geir Pollestad, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi og Roy Steffensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, fra Venstre, Sveinung Rotevatn, fra Miljøpartiet De Grønne, Kristoffer Robin Haug, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell

Ingolf Ropstad, viser til at det i lovproposisjonen foreslås å innføre krav om pensjonssparing fra første krone og første dag i private tjenstepensjonsordninger, samt enkelte endringer i regelverket for garanterte pensjonsprodukter.

Komiteen viser til brev fra finansministeren av 30. november og 2. desember 2021 med svar på spørsmål om lovteknisk bistand. Brevene følger som vedlegg til denne innstillingen.

2.2 Pensjon fra første krone og dag

Komiteen viser til forslaget om å innføre pensjon fra første krone, som innebærer at adgangen til å starte pensjonssparingen for lønn over 1 G fjernes i innskuddsordninger, og at minste sparesats settes til 2 pst. fra første krone. Det foreslås også å fjerne gjeldende minstekrav til alder og stillingsbrøk i private tjenstepensjonsordninger, som vil erstattes av en regel om innmelding av ansatte i ordningen når lønnsinntekten overstiger grensen for rapporteringspliktig lønn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til forslag nr. 1 fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti i Stortingets behandling av Dokument 8:53 S (2020–2021), jf. Innst. 221 S (2020–2021), så lydende:

«Stortinget ber regjeringen snarest ta initiativ til å innføre opptjening av pensjon fra første krone i privat sektor og for ansatte i offentlig sektor, med stillingsprosent under 20 pst., med virkning fra 1. januar 2022.»

Flertallet viser videre til Hurdalsplattformen, der det står at Støre-regjeringen vil:

«Endre lov om obligatorisk tjenstepensjon slik at det gis pensjon fra første krone så snart som praktisk mulig.»

Flertallet viser til at det er praktisk mulig og ønskelig å gi lovvedtak om pensjon fra første krone virkning fra 1. januar 2022, men at bedriftene og pensjonsleverandørene samtidig bør få noe tid til å tilpasse seg de nye reglene. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at en rimelig overgangsperiode kan være at pensjonsordningene må være tilpasset de nye reglene innen 30. juni 2022.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til enigheten mellom de nevnte partiene og Fremskrittspartiet i forbindelse med Dokument 8:53 S (2020–2021), jf. Innst. 221 S (2020–2021), om å innføre pensjon fra første krone. Disse med-

lemmer støttet hovedprinsippene om en pensjonsopptjening som gjelder fra første krone i private pensjonsopptjeningsordninger. Pensjonssystemet i Norge må baseres på at arbeid skal lønne seg, og at det – så langt det er praktisk mulig – tjenes opp pensjon på alt inntektsgivende arbeid uavhengig av arbeidets omfang og arbeidstakers alder. Pensjon fra første krone kommer særlig unge, studenter, kvinner og andre arbeidstakere med små stillinger i arbeidsmarkedet til gode.

Disse medlemmer viser til at innføring av pensjon fra første krone vil ha betydelige økonomiske konsekvenser for arbeidsgiversiden. Derfor ville en innføring fra 1. januar 2023 gitt norske bedrifter over hele landet mulighet til å tilpasse seg endringene, samtidig som det er rimelig å anta at situasjonen knyttet til den pågående covid19-pandemien ville vært mer avklart. Det er grunnen til at disse medlemmer ønsket en innføring fra 2023, kombinert med midlertidig kompenserende tiltak for bedriftene.

Disse medlemmer viser til at deler av norsk næringsliv fortsatt har store utfordringer som følge av den pågående covid-19-pandemien, og mange steder i landet innføres eller gjeninnføres tiltak og begrensninger for å hindre økt smitte. Dette gjelder særlig bransjer innenfor restaurant- og reiseliv, som er mest utsatt for tiltak. Disse har ofte en stor andel arbeidstakere som er unge, studenter, kvinner eller andre arbeidstakere med små stillinger. For mange er disse jobbene første steg inn i, eller en viktig tilknytning til, arbeidslivet.

Disse medlemmer mener at regjeringen Støre legger opp til mange elementer som slår til samtidig, mot allerede utsatte arbeidsplasser. Skatteøkninger som gjør det dyrere å opprettholde eller skape nye arbeidsplasser, kommer samtidig med økte utgifter til pensjon. Skatteregningen fordeles på personer og næringsliv over hele landet, også bedrifter som fortsatt går med underskudd eller opplever en skjør oppgang. Å gjøre det dyrere å ansette vanlige folk, samtidig som bedriftene må prioritere skatt fremfor ansettelse, vil i beste fall bremse veksten Norge og næringslivet trenger, i verste fall stoppe den. For å få pensjon fra første krone må man ha en jobb først. Det er viktig at dette ikke blir et hinder for å ansette flere.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere midlertidige økonomiske tiltak i forbindelse med innføring av pensjon fra første krone, for å kompensere arbeidsgiversiden for økte kostnader til pensjonsopptjening for å hindre brems i arbeidsmarkedet, og eventuelt fremme forslag om dette før lovreglene trer i kraft.»

2.3 Garanterte pensjonsprodukter

Komiteen viser til forslag til endringer i lovreglene om garanterte pensjonsprodukter, som innebærer at

pensjonsleverandører kan tilby fripoliseinnehavere en kompensasjon for verdien av rentegarantien ved konvertering av ordinære fripoliser til fripoliser med investeringsvalg, samt utvidelser i grensene for lave ytelser og for å kunne få overført små pensjonsopptjeninger fra ytelsesordninger til individuelle pensjonsordninger, i stedet for å få utstedt fripolise. I tillegg foreslås det en hjemmel som skal åpne for økt fleksibilitet i anvendelsen av avkastningsoverskudd på garanterte pensjonsprodukter.

Komiteen viser til forslag i proposisjonen som gjelder små fripoliser. Det foreslås at leverandør ensidig kan redusere utbetalingstiden for garanterte produkter som gir en årlig utbetaling på mindre enn 1 G i året, som er en økning fra dagens terskel på 0,3 G og også høyere enn i Finanstilsynets høringsutkast, der terskelen var satt til 0,5 G. Komiteen viser videre til innspill fra LO, som mener det foreslåtte nivået er langt høyere enn det som kan kalles «små fripoliser». Videre fremheves det at forslagene i proposisjonen medfører at leverandørene unilateralt kan redusere utbetalingstiden. Ifølge LO kan flere hundre tusen fripoliseinnehavere miste muligheten for en livsvarig pensjon om dette forslaget blir vedtatt. Komiteen mener et godt forbrukervern må tilsi at beslutningen om redusert utbetalingstid for små fripoliser skal ligge hos forbrukeren, og ikke leverandøren, samt at terskelen for små fripoliser bør settes til 0,5 G, i tråd med høringsutkastet fra Finanstilsynet.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endringer:

§ 5-1 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Medlemmet kan kreve at utbetalingstiden for opphørende og livsvarige ytelser settes ned til det antall hele år som er nødvendig for at samlet årlig alderspensjon utgjør om lag 50 prosent av folketrygdens grunnbeløp.

Nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum og skal lyde:

Medlemmet og pensjonsinnretningen kan avtale at *opphørende og livsvarige ytelser settes ned* til det antall hele år som er nødvendig for at samlet årlig alderspensjon utgjør om lag 100 prosent av folketrygdens grunnbeløp.

Nåværende fjerde punktum blir nytt femte punktum.

Nytt sjette punktum skal lyde:

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om pliktig informasjon og rådgivning som skal gis før det inngås avtale etter fjerde punktum.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk

Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til innspill til finanskomiteen fra KLP og Storebrand, og at det er enighet om at kommunal tjenstepensjon bør ha et nøytralt og rettferdig flyttemarked. Det har vi ikke med dagens regelverk. Regelverket legger til rette for flyttearbitrasje ved at kundenes felles bufferkapital tappes og deles ut dobbelt opp til kunder som flytter. Kunder som flytter, får dermed tildelt midler på bekostning av det øvrige kundefellesskapet. Samtidig får vanlige konkurranseparametere som pris og kvalitet mindre betydning. Flertallet viser til at denne flyttearbitrasjen er uheldig og bør rettes opp i snarest.

Flertallet viser til at sammenslåtte bufferfond for kommunale tjenstepensjonsordninger er den foreslåtte løsningen på dette problemet fra aktørene i bransjen. Flertallet viser til at det i proposisjonen ikke foreslås regler for sammenslått bufferfond for kommunale tjenstepensjonsordninger. Dette er et forhold som har vært utredet av Finanstilsynet, og innføring av et sammenslått bufferfond støttes også av Finans Norge. Flertallet viser til Dokument 15:70 (2021–2022), der finansministeren sier seg enig i at «et slikt sammenslått bufferfond for kommunale pensjonsordninger vil bidra til mer kontinuitet i bufferfondene ved flytting av kommunale tjenstepensjonsavtaler, slik at reglene i seg selv ikke motiverer til eller er til hinder for flytting», samt tydeliggjør at slike lovregler trolig vil være relativt enkelt å gjennomføre lovteknisk.

Flertallet mener sammenslåtte bufferfond vil ha stor betydning for kontinuiteten i bufferfondene i kommunale tjenstepensjonsavtaler, samt ivareta kunder med garanterte produkter (i hovedsak fripoliseinnehavere) sine buffere på en bedre måte.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 3-13 annet ledd første punktum skal lyde:

Avkastning tilordnet en kontrakt skal etter fradrag for tilordning i samsvar med beregningsgrunnlaget for kontrakten og i tilfelle tilleggsavsetninger etter § 3-19 eller avsetning til bufferfond etter § 4-10 a tilordnes kontrakten som overskudd på avkastningsresultatet.

Ny § 4-10 a skal lyde:

§ 4-10 a. *Bufferfond*

For å sikre sine forpliktelser under kontrakter med kontraktfastsatte forpliktelser, kan pensjonsinnretningen avsette hele eller deler av overskuddet på avkastningsresultatet for den enkelte kontrakt til bufferfond ut over minstekravet til premiereserve. Tilsvarende gjelder for kontrakter i særskilt investeringsportefølje som skal sikre alders-, uføre- og etterlatteytelser etter reglene i § 4-15. Fi-

nanstilsynet kan, når det finner at soliditetshensyn tilsier det, pålegge pensjonsinnretningen å avsette overskuddet på den enkelte kontrakt til bufferfond.

Pensjonsinnretningens bufferfond skal være fordelt på de enkelte kontraktene. Pensjonsinnretningen fastsetter årets avsetning til bufferfond, jf. § 3-13 første ledd, i prosent av premiereserven knyttet til den enkelte kontrakt ut fra pensjonsinnretningens risiko for avkastningsresultatet. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om avsetninger til bufferfond.

Dersom avkastningen tilordnet en kontrakt etter § 3-13 første ledd i et år er negativ eller ikke er stor nok til å dekke det årlige kravet til økning i premiereserven etter premieberegningssgrunnlaget, kan kravet oppfylles ved bruk av bufferfond tilordnet kontrakten.

Midler som er avsatt til bufferfond, kan i et senere år tilordnes kontrakten som overskudd.

Bestemmelsene om tilleggsavsetninger i § 3-19 og kursreguleringsfond i § 3-21 gjelder ikke for pensjonsordninger som omfattes av bestemmelsen her.

§ 4-11 skal lyde:

§ 4-11. *Pensjonsordningens forsikringskapital*

Pensjonsordningens forsikringskapital består av premiereserven, bufferfond, premiefond, og eventuelt bufferavsetning for pensjonsordninger med flerårig avkastningsgaranti.

§ 6-7 første ledd første punktum skal lyde:

En ytelsesbasert pensjonsordnings midler omfatter premiereserve til sikring av opptjent pensjon, herunder premiereserve for uføre- og etterlatteytelser, samt tilleggsavsetninger eller bufferfond, pensjonistenes overskuddsfond og premiefondet.

§ 6-10 annet og tredje ledd skal lyde:

Tilleggsavsetninger, bufferfond, pensjonistenes overskuddsfond og premiefond skal etter overføringen fortsatt være en del av pensjonsordningens midler og anvendes etter ellers gjeldende regler.

Er overført premiereserve ikke tilstrekkelig til å sikre rettighetene til de enkelte medlemmer eller pensjonister etter beregningsgrunnlaget i pensjonsinnretningen det flyttes til, skal manglende premiereserve tilføres fra premiefondet. Resten dekkes i tilfelle ved overførte tilleggsavsetninger eller bufferfond eller ved overføringer fra foretaket.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti vil understreke at et svært viktig forbrukerspørsmål er den foreslåtte adgangen for pensjonsleverandørene til å utøve fleksibilitet når det gjelder å tildele overskudd til kundene på ulik måte. Finansdepartementet peker i proposisjonen på at det er

viktig å hindre at denne adgangen kan brukes av forsikringsleverandørene slik at det blir forskjellsbehandling mellom kunder og mellom kundegrupper, og mellom ulike selskaper. Et utkast til forskriftsbestemmelser med hjemmel i den foreslåtte § 3-19 har vært på høring. I høringsbrevet pekte departementet på dette, siden forslaget fra Finanstilsynet var lite presist og ville gi selskapene stor skjønnsmessig frihet i utøvelsen av denne adgangen. Disse medlemmer er kjent med at blant annet Forbrukerrådet i sitt høringssvar til dette forskriftsutkastet har gått kraftig imot den foreslåtte forskriften av disse grunner. Disse medlemmer vil derfor understreke at det er svært viktig av hensyn til kundene at den forskrift som blir fastsatt, blir presis og konkret og hindrer forskjellsbehandling mellom kunder og kundegrupper og mellom ulike forsikringsselskaper.

Disse medlemmer støtter videre den foreslåtte adgangen til å tilby kundene frivillig å oppgi rentegarantien mot å omplassere i fripolise med investeringsvalg. Samtidig vil disse medlemmer understreke at det må gis forskrifter som fastsetter krav til grundige opplysninger fra selskapene til kundene, slik at kundene kan treffe godt informerte valg.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til statsrådets svar i Dokument 15:70 (2020–2021), der statsrådets vurdering var at det vil være «mest hensiktsmessig at departementet vurderer et mulig behov for å fremme ytterligere lovforslag i lys av det lovvedtaket Stortinget ev. gjør med utgangspunkt i Prop. 223 L (2020–2021)». Disse medlemmer viser imidlertid til statsrådets svarbrev til komiteen, datert 30. november 2021, der det gis anvisning på mulige endringer i lov om forsikringsvirksomhet, som innebærer at avkastningsoverskudd i kommunale pensjonsordninger skal avsettes i et sammenslått og kundefordelt bufferfond. Disse medlemmer slutter seg til dette.

Disse medlemmer viser til statsrådets svarbrev til komiteen, der det vises til at lovforslaget er tilpasset slik at gjeldende regler videreføres for private tjenstepensjonsordninger, herunder fripoliser, og individuelle pensjonsordninger. Det vil ifølge svarbrevet bety at gjeldende regler om tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond videreføres, men slik at disse ikke lenger skal gjelde for pensjonsordninger som omfattes av den foreslåtte nye bestemmelsen om bufferfond for kommunale pensjonsordninger. Disse medlemmer viser til at en ikke tar stilling til tilsvarende regelendringer for andre garanterte pensjonsprodukter.

Disse medlemmer viser til statsrådets vurdering av virkningstidspunkt for nye regler for kommunale pensjonsordninger og støtter at tidspunktet bør settes etter at innværende regnskapsår er fullført og gjort

opp i tråd med gjeldende regelverk, dvs. fra 1. januar 2022. Det vises til punkt VI i regjeringens forslag til vedtak i Prop. 223 L (2020–2021).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti merker seg at regjeringspartiene ikke tar stilling til om de vil innføre tilsvarende regelendringer som regjeringspartiene har foreslått for kommunal sektor også for privat sektor, og at regjeringspartiene dermed lar dette spørsmålet stå ubesvart. Dette ville innebære en overføring av avkastningsrisiko fra selskapene direkte til kundene. Disse medlemmer understreker at en slik endring er uaktuell. Dette vil ikke være klart til fordel for kundene, fordi effekten vil være helt avhengig av selskapenes tilpasninger og markedsutviklingen. Disse medlemmer viser til at Forbrukerrådet har gått kraftig imot slike forslag ved en rekke anledninger.

Disse medlemmer viser til innspillene fra KLP og Storebrand knyttet til at kommunal tjenstepensjon bør ha et nøytralt og rettferdig flyttemarked. KLP og Storebrand viser til at dagens regelverk legger til rette for flyttearbitrasje ved at det favoriserer kunder som flytter. Samtidig får vanlige konkurranseparametere som pris og kvalitet mindre betydning. Dette er uheldig og bør rettes opp i.

Disse medlemmer viser til at løsningen som er beskrevet i statsrådens svarbrev til komiteen, datert 30. november 2021, overfører avkastningsrisiko fra selskapene til de kommunale kundene, og kan følgelig ikke støtte dette. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere nærmere om regelverket for kommunal tjenstepensjon favoriserer kunder som flytter midler, og eventuelt fremme forslag for Stortinget som retter opp dette, uten å overføre avkastningsrisiko fra selskapene til de kommunale kundene.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt mener at dersom loven først trer i kraft fra 1. januar 2022, må det presiseres at kunder som flytter ved årsskiftet 2021/2022, skal håndteres i samsvar med nye regler, slik at de flytter med nytt bufferfond. Det vil sikre at man unngår arbitraseffekter i det inneværende årets flytteprosesser.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen vurdere midlertidige økonomiske tiltak i forbindelse med innføringen av

pensjon fra første krone, for å kompensere arbeidsgiver-siden for økte kostnader til pensjonsopptjening for å hindre brems i arbeidsmarkedet, og eventuelt fremme forslag om dette før lovreglene trer i kraft.

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen vurdere nærmere om regelverket for kommunal tjenstepensjon favoriserer kunder som flytter midler, og eventuelt fremme forslag for Stortinget som retter opp dette, uten å overføre avkastningsrisiko fra selskapene til de kommunale kundene.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I, II, IV, V og VI fremmes av en samlet komité.

Komiteens tilråding III fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, med unntak av § 3-19 annet ledd tredje punktum, som fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i pensjonslovgivningen mv. (pensjon fra første krone og dag, garanterte pensjonsprodukter)

I

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endringer:

§ 2-12 åttende ledd skal lyde:

(8) Bestemmelsen i annet ledd gjelder likevel ikke pensjonsordning for arbeidstakere som omfattes av foretakspensjonsloven § 3-9 annet ledd.

§ 3-2 annet ledd annet punktum skal lyde:
Bestemmelsen i § 3-5 gjelder tilsvarende.

§ 3-3 første ledd skal lyde:

(1) Pensjonsordningen skal omfatte alle arbeidstakere i foretaket som har fylt 13 år, med mindre annet er fastsatt i loven her eller i forskrifter fastsatt av Kongen.

§ 3-4 første ledd skal lyde:

(1) En arbeidstaker som ansettes av foretaket og som fyller *de øvrige* vilkårene for medlemskap i pensjonsordningen, opptas som medlem *når arbeidstakeren har mottatt samlet lønn fra foretaket med et beløp som tilsvarer rapporteringspliktig lønn i a-meldingen, med mindre annet følger av forskrift fastsatt av departe-*

mentet. I regelverket for pensjonsordningen kan det fastsettes lavere eller ingen minstekrav til lønn for opptak i pensjonsordningen. Dersom pensjonsordningen ikke har minstekrav til lønn, skal arbeidstakeren opptas som medlem fra første arbeidsdag i foretaket.

§ 3-5 skal lyde:

§ 3-5 Arbeidstakere i deltidsstilling

Opptjent pensjon for arbeidstaker i deltidsstilling skal utgjøre en forholdsmessig del av den pensjon som ville være opptjent dersom arbeidstakeren hadde hatt fulltidsstilling.

§ 3-6 oppheves.

Nåværende §§ 3-7 til 3-11 blir nye §§ 3-6 til 3-10.

Ny § 3-8 første ledd skal lyde:

(1) En arbeidstaker skal tas opp som medlem av pensjonsordningen etter bestemmelsene i §§ 3-3 til 3-7 selv om arbeidstakeren ved ansettelsen har mindre enn 10 år igjen til opptjeningsalderen etter § 4-1.

§ 4-5 tredje ledd skal lyde:

(3) For medlem som har opptjent rett til full pensjon, og som fortsatt har stilling i foretaket, gjelder § 3-9 annet ledd tilsvarende.

§ 4-7 første ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Er opptjent premiereserve knyttet til alderspensjon mellom 50 og 150 prosent av folketrygdens grunnbeløp, kan medlemmet kreve at premiereserven og en forholdsmessig andel av tilleggsavsetninger blir overført til annen foretakspensjonsordning eller individuell pensjonsavtale etter lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning.

§ 4-7 a. annet ledd skal lyde:

(2) *Avtale etter første ledd kan også omfatte kompensasjon fra pensjonsinnretningen til fripoliseinnehaveren for bortfall av rentegarantien. Kompensasjonen skal reflektere verdien av rentegarantien på avtaletidspunktet, basert på realistiske forutsetninger om fremtidig renteutvikling. Kompensasjonen skal tilføres investeringsporteføljen tilknyttet fripoliseinnehaveren.*

§ 4-7 a. nåværende annet til sjetten ledd blir nytt tredje til syvende ledd.

§ 4-7 a. nytt sjetten ledd skal lyde:

(6) Før det inngås avtale om utstedelse av fripolise tilordnet egen investeringsportefølje, skal pensjonsinnretningen skriftlig opplyse fripoliseinnehaveren om at:

- investeringsporteføljen tilordnet fripolisen vil bli forvaltet for fripoliseinnehaverens regning og risiko,
- pensjonsytelsene bestemmes ut fra verdien av porteføljen på tidspunktet for uttak av pensjon,

c) pensjonsinnretningens ansvar for avkastningsresultatet og verdiutviklingen over tid bortfaller med mindre annet er avtalt, og at

d) pensjonsinnretningen har rett til vederlag som nevnt i fjerde ledd.

For hvert forhold det opplyses om etter bokstav a til d skal det samtidig opplyses skriftlig om hvilke vilkår som gjelder for en fripolise som undergis alminnelig forvaltning. *Hvis avtalen omfatter kompensasjon etter annet ledd skal det gis skriftlig informasjon om hvordan kompensasjonen er beregnet.*

§ 4-7 b. annet ledd skal lyde:

(2) Bestemmelsene i § 4-7 a annet til syvende ledd gjelder tilsvarende for en fripolise utstedt etter paragrafen her.

§ 4-11 første ledd annet punktum skal lyde:

For eldre arbeidstakere gjelder § 3-8 tredje ledd.

§ 5-1 annet ledd skal lyde:

(2) Det kan fastsettes i regelverket at alderspensjon skal opphøre eller settes ned ved fylte 77 år eller senere, men ikke i noe tilfelle før alderspensjon har vært utbetalt minst i 10 år. Utbetalingstiden for opphørende og livsvarige ytelser kan settes ned til det antall hele år som er nødvendig for at samlet årlig alderspensjon utgjør om lag folketrygdens grunnbeløp. Medlemmet kan kreve at utbetalingstiden for opphørende og livsvarige ytelser settes ned til det antall hele år som er nødvendig for at samlet årlig alderspensjon utgjør om lag 50 prosent av folketrygdens grunnbeløp. Medlemmet og pensjonsinnretningen kan avtale at opphørende og livsvarige ytelser settes ned til det antall hele år som er nødvendig for at samlet årlig alderspensjon utgjør om lag 100 prosent av folketrygdens grunnbeløp. Ved omregning etter annet og tredje punktum gjelder § 5-6 annet ledd annet punktum tilsvarende. *Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om pliktig informasjon og rådgivning som skal gis før det inngås avtale etter fjerde punktum.*

II

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold gjøres følgende endringer:

§ 4-2 første og annet ledd skal lyde:

(1) Pensjonsordningen skal omfatte alle arbeidstakere i foretaket som har fylt 13 år, med mindre annet er fastsatt i loven her eller i forskrifter fastsatt av Kongen. I regelverket kan det fastsettes at arbeidstakere som har fylt 75 år, ikke skal opptas som medlem.

(2) En arbeidstaker som ansettes av foretaket og som fyller de øvrige vilkårene for medlemskap i pensjonsordningen, opptas som medlem når arbeidstakeren har mottatt samlet lønn fra foretaket med et beløp som tilsvarer rapporteringspliktig lønn i a-meldingen,

med mindre annet følger av forskrift fastsatt av departementet. I regelverket for pensjonsordningen kan det fastsettes lavere eller ingen minstekrav til lønn for opptak i pensjonsordningen. Dersom pensjonsordningen ikke har minstekrav til lønn, skal arbeidstakeren opptas som medlem fra første arbeidsdag i foretaket.

§ 4-2 tredje og fjerde ledd oppheves.

III

I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 3-13 annet ledd første punktum skal lyde:

Avkastning tilordnet en kontrakt skal etter fradrag for tilordning i samsvar med beregningsgrunnlaget for kontrakten og i tilfelle tilleggsavsetninger etter § 3-19 eller avsetning til bufferfond etter § 4-10 a, tilordnes kontrakten som overskudd på avkastningsresultatet.

§ 3-19 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om adgang til å bruke en annen prosentsats for grupper av kontrakter.

Ny § 4-10 a skal lyde:

§ 4-10 a. Bufferfond

For å sikre sine forpliktelser under kontrakter med kontraktfastsatte forpliktelser, kan pensjonsinnretningen avsette hele eller deler av overskuddet på avkastningsresultatet for den enkelte kontrakt til bufferfond ut over minstekravet til premiereserve. Tilsvarende gjelder for kontrakter i særskilt investeringsportefølje som skal sikre alders-, uføre- og etterlatteytelser etter reglene i § 4-15. Finanstilsynet kan, når det finner at soliditetshensyn tilsier det, pålegge pensjonsinnretningen å avsette overskuddet på den enkelte kontrakt til bufferfond.

Pensjonsinnretningens bufferfond skal være fordelt på de enkelte kontraktene. Pensjonsinnretningen fastsetter årets avsetning til bufferfond, jf. § 3-13 første ledd, i prosent av premiereserven knyttet til den enkelte kontrakt ut fra pensjonsinnretningens risiko for avkastningsresultatet. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om avsetninger til bufferfond.

Dersom avkastningen tilordnet en kontrakt etter § 3-13 første ledd i et år er negativ eller ikke er stor nok til å dekke det årlige kravet til økning i premiereserven etter premieberegningssgrunnlaget, kan kravet oppfylles ved bruk av bufferfond tilordnet kontrakten.

Midler som er avsatt til bufferfond, kan i et senere år tilordnes kontrakten som overskudd.

Bestemmelsene om tilleggsavsetninger i § 3-19 og kursreguleringsfond i § 3-21 gjelder ikke for pensjonsordninger som omfattes av bestemmelsen her.

§ 4-11 skal lyde:

§ 4-11. Pensjonsordningens forsikringskapital

Pensjonsordningens forsikringskapital består av premiereserven, bufferfond, premiefond, og eventuelt bufferavsetning for pensjonsordninger med flerårig avkastningsgaranti.

§ 6-7 første ledd første punktum skal lyde:

En ytelsesbasert pensjonsordnings midler omfatter premiereserve til sikring av opptjent pensjon, herunder premiereserve for uføre- og etterlatteytelser, samt tilleggsavsetninger eller bufferfond, pensjonistenes overskuddsfond og premiefondet.

§ 6-10 annet og tredje ledd skal lyde:

Tilleggsavsetninger, bufferfond, pensjonistenes overskuddsfond og premiefond skal etter overføringen fortsatt være en del av pensjonsordningens midler og anvendes etter ellers gjeldende regler.

Er overført premiereserve ikke tilstrekkelig til å sikre rettighetene til de enkelte medlemmer eller pensjonister etter beregningsgrunnlaget i pensjonsinnretningen det flyttes til, skal manglende premiereserve tilføres fra premiefondet. Resten dekkes i tilfelle ved overførte tilleggsavsetninger eller bufferfond eller ved overføringen fra foretaket.

IV

I lov 21. desember 2005 nr. 124 om obligatorisk tjenstepensjon gjøres følgende endringer:

§ 4 første ledd annet punktum skal lyde:

Innskuddet skal minst utgjøre 2 prosent av den lønn opp til 12 G som det enkelte medlem mottar fra foretaket i løpet av innskuddsåret, jf. innskuddspensjonsloven § 5-5.

§ 4 annet ledd annet punktum skal lyde:

Årlig innskudd skal minst utgjøre 2 prosent av den lønn opp til 12 G som det enkelte medlem mottar fra foretaket i løpet av premieåret, jf. tjenstepensjonsloven § 4-3.

V

I lov 13. desember 2013 nr. 106 om tjenstepensjon gjøres følgende endringer:

§ 3-2 første ledd skal lyde:

(1) Pensjonsordningen skal omfatte alle arbeidstakere i foretaket som har fylt 13 år. Kongen kan i forskrift gjøre unntak fra bestemmelsen i første punktum.

§ 3-2 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Bestemmelsen i § 3-4 gjelder tilsvarende.

§ 3-3 første ledd skal lyde:

(1) En arbeidstaker som ansettes av foretaket og som fyller de øvrige vilkårene for medlemskap i pensjonsordningen, opptas som medlem når arbeidstake-

ren har mottatt samlet lønn fra foretaket med et beløp som tilsvarer rapporteringspliktig lønn i a-meldingen, med mindre annet følger av forskrift fastsatt av departementet. I regelverket for pensjonsordningen kan det fastsettes lavere eller ingen minstekrav til lønn for opptak i pensjonsordningen. Dersom pensjonsordningen ikke har minstekrav til lønn, skal arbeidstakeren opptas som medlem fra første arbeidsdag i foretaket.

§ 3-4 skal lyde:

§ 3-4 *Arbeidstakere i deltidstilling*

Pensjonsopptjeningen for arbeidstaker i deltidstilling skal utgjøre en forholdsmessig del av den pensjon som ville være opptjent dersom arbeidstakeren hadde hatt fulltidstilling.

§ 3-5 oppheves.

Nåværende §§ 3-6 til 3-8 blir nye §§ 3-5 til 3-7.

Ny § 3-7 første ledd første punktum skal lyde:

En arbeidstaker skal tas opp som medlem av pensjonsordningen etter bestemmelsene i §§ 3-3 til 3-6 frem til fylte 75 år.

VI

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Departementet kan gi nærmere overgangsregler.

Oslo, i finanskomiteen, den 7. desember 2021

Eigil Knutsen

leder

Kari Elisabeth Kaski

ordfører

Stortingets finanskomite
Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
17/1884 -

Dato
30.11.2021

Prop 223 L (2020-2021) Lovteknisk bistand

Jeg viser til brev fra Stortingets finanskomite 26. november 2021. I brevet bes det om «lovteknisk bistand som angir mulig lovendring som kan sørge for et sammenslått og kundefordelt bufferfond for kommunal tjenstepensjon», som kan fremmes som lovforslag i behandlingen av Prop. 223 L (2020–2021) Endringer i pensjonslovgivningen mv. (pensjon fra første krone og dag, garanterte pensjonsprodukter). Det bes videre om «at den lovtekniske bistanden tar sikte på at lovendringen skal gjelde med virkning fra inneværende år».

Om sammenslått og kundefordelt bufferfond for kommunal tjenstepensjon:

Etter min vurdering bør en innføring av et sammenslått og kundefordelt bufferfond for kommunal tjenstepensjon i størst mulig grad baseres på Finanstilsynets utkast i et høringsnotat av 2. juli 2019, som Finansdepartementet har hatt på alminnelig høring. Det vil bl.a. innebære at det ikke settes et tak på bufferfondet, i motsetning til dagens tak for tilleggsavsetningene. Videre vil et sammenslått bufferfond etter Finanstilsynets utkast kunne benyttes til å dekke opp for all manglende avkastning på premiereserven, inkl. ev. negativ avkastning. Også dette blir nytt sammenlignet med dagens tilleggsavsetninger, som bare kan dekke manglende avkastning ned til 0 pst.

Utformingen nedenfor innebærer altså at avkastningsoverskudd i *kommunale* pensjonsordninger skal avsettes i et sammenslått og kundefordelt bufferfond. Fondet skal kunne benyttes til å dekke alt av avkastningsunderskudd i senere år og følge kontrakten ved ev. bytte av pensjonsleverandør. Som kommunal pensjonsordning regnes ytelsesbaserte pensjonsordninger etablert av kommunal arbeidsgiver, statlige helseforetak og andre statlige foretak og foretak hvor en kommune har den bestemmende innflytelse eller har eller har hatt en kommunal eierandel, eller som har nær tilknytning til en kommune.

Lovforslaget er videre tilpasset slik at gjeldende regler videreføres for *private* tjenstepensjonsordninger, herunder fripoliser, og individuelle pensjonsordninger. Det vil bl.a. si at

gjeldende regler om tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond videreføres, men slik at disse ikke lenger skal gjelde for pensjonsordninger som omfattes av den foreslåtte nye bestemmelsen om bufferfond for kommunale pensjonsordninger.

Innføring av et sammenslått og kundefordelt bufferfond for kommunale pensjonsordninger krever også enkelte forskriftsendringer i forskrift til forsikringsvirksomhetsloven, årsregnskapsforskriftene for hhv. livsforsikringsforetak og pensjonsforetak, Solvens II-forskriften og forskrift om pensjonsforetak, der myndigheten til å fastsette forskrift ligger hos Finansdepartementet. I tillegg kreves endringer i forskrift om utfyllende regler til det forenklede solvenskapitalkravet for pensjonskasser, der forskriftskompetansen ligger hos Finanstilsynet. Jeg vil følge opp behovet for nødvendige endringer i disse forskriftene i lys av Stortingets endelige vedtak.

Forslag til lovendringer:

I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 3-13 annet ledd første punktum skal lyde:

Avkastning tilordnet en kontrakt skal etter fradrag for tilordning i samsvar med beregningsgrunnlaget for kontrakten og i tilfelle tilleggsavsetninger etter § 3-19 eller *avsetning til bufferfond etter § 4-10 a*, tilordnes kontrakten som overskudd på avkastningsresultatet.

Ny § 4-10 a skal lyde:

§ 4-10 a. Bufferfond

For å sikre sine forpliktelser under kontrakter med kontraktfastsatte forpliktelser, kan pensjonsinnretningen avsette hele eller deler av overskuddet på avkastningsresultatet for den enkelte kontrakt til bufferfond ut over minstekravet til premiereserve. Tilsvarende gjelder for kontrakter i særskilt investeringsportefølje som skal sikre alders-, utføre- og etterlatteytelser etter reglene i § 4-15. Finanstilsynet kan, når det finner at soliditetshensyn tilsier det, pålegge pensjonsinnretningen å avsette overskuddet på den enkelte kontrakt til bufferfond.

Pensjonsinnretningens bufferfond skal være fordelt på de enkelte kontraktene. Pensjonsinnretningen fastsetter årets avsetning til bufferfond, jf. § 3-13 første ledd, i prosent av premiereserven knyttet til den enkelte kontrakt ut fra pensjonsinnretningens risiko for avkastningsresultatet. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om avsetninger til bufferfond.

Dersom avkastningen tilordnet en kontrakt etter § 3-13 første ledd i et år er negativ eller ikke er stor nok til å dekke det årlige kravet til økning i premiereserven etter premieberegningsgrunnlaget, kan kravet oppfylles ved bruk av bufferfond tilordnet kontrakten.

Midler som er avsatt til bufferfond, kan i et senere år tilordnes kontrakten som overskudd.

Bestemmelsene om tilleggsavsetninger i § 3-19 og kursreguleringsfond i § 3-21 gjelder ikke for pensjonsordninger som omfattes av bestemmelsen her.

§ 4-11 skal lyde:

§ 4-11. *Pensjonsordningens forsikringskapital*

Pensjonsordningens forsikringskapital består av premiereserven, *bufferfond*, premiefond, og eventuelt bufferavsetning *for pensjonsordninger med flerårig avkastningsgaranti*.

§ 6-7 første ledd første punktum skal lyde:

En ytelsesbasert pensjonsordnings midler omfatter premiereserve til sikring av opptjent pensjon, herunder premiereserve for uføre- og etterlatteytelser, samt tilleggsavsetninger *eller bufferfond*, pensjonistenes overskuddsfond og premiefondet.

§ 6-10 annet og tredje ledd skal lyde:

Tilleggsavsetninger, *bufferfond*, pensjonistenes overskuddsfond og premiefond skal etter overføringen fortsatt være en del av pensjonsordningens midler og anvendes etter ellers gjeldende regler.

Er overført premiereserve ikke tilstrekkelig til å sikre rettighetene til de enkelte medlemmer eller pensjonister etter beregningsgrunnlaget i pensjonsinnretningen det flyttes til, skal manglende premiereserve tilføres fra premiefondet. Resten dekkes i tilfelle ved overførte tilleggsavsetninger *eller bufferfond* eller ved overføringer fra foretaket.

Særlig om virkningstidspunkt:

En vesentlig grunn til og effekt av å innføre et sammenslått og kundefordelt bufferfond for kommunal tjenstepensjon er å bidra til mer kontinuitet i bufferfondene ved flytting av kommunale tjenstepensjonsavtaler, slik at reglene i seg selv ikke motiverer til eller er til hinder for flytting. Med flytting menes oppsigelse av kontrakten for overføring av tilhørende midler til en tilsvarende kontrakt opprettet i en annen pensjonsinnretning.

De nye reglene om sammenslått og kundefordelt bufferfond vil innebære endringer i hvordan pensjonsordningens midler beregnes ved flytting. Flytteverdien beregnes på tidspunktet for oppsigelsesfristens utløp, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 6-7 tredje ledd. Dersom de nye reglene gjøres gjeldende for inneværende år, vil de få virkning for kommuner som per i dag har sagt opp sin kontrakt om pensjonsordning med oppsigelsesfrist ved kalenderårets utløp, for å flytte til en annen leverandør. Disse kommunene vil da få beregnet flytteverdien av sin pensjonsordning etter andre regler enn de som gjaldt på tidspunktet da de sa opp kontrakten. Etter min vurdering strider dette mot prinsippet om at regler skal være forutberegnelige for aktørene, og det kan også reises spørsmål om tilbakevirkning.

Etter min vurdering bør en ev. regelendring tidligst få virkning for flyttinger som igangsettes gjennom oppsigelse av kontrakten etter tidspunktet for sanksjonering av lovvedtaket. Videre bør det være slik at inneværende regnskapsår fullføres og gjøres opp i tråd med gjeldende regelverk, og at de nye reglene tar til å gjelde fra 1. januar 2022. Jeg viser i denne sammenhengen til at Finanstilsynet i sitt høringsnotat skrev følgende:

«Når det gjelder overgangen fra dagens kursreguleringsfond og tilleggsavsetninger til et nytt bufferfond, legger Finanstilsynet til grunn at endringen innføres fra 1. januar, slik at forutgående regnskapsår avsluttes som tidligere, mens det nye fondet opprettes fra 1. januar. Midlene i kursreguleringsfondet blir da fordelt på den enkelte kontrakt på samme måte som om alle urealiserte gevinster i kursreguleringsfondet hadde blitt realisert. Sammen med tilleggsavsetningene som allerede er fordelt på den enkelte kontrakt, vil den fordelte andelen av kursreguleringsfondet representere startverdien av det nye kontraktsfordelte bufferfondet.»

I lovforslaget i Prop. 223 L (2020–2021) er det foreslått at «Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.», jf. lovforslaget del VI punkt 1. Selv om en skulle mene at deler av loven bør settes i kraft tidligere, er det derfor ikke behov for endringer i lovforslaget.

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum

Stortingets finanskomite
Stortinget
Karl Johansgate 22

Deres ref

Vår ref
17/1884 -

Dato
02.12.2021

Prop 223 L (2020-2021) Lovteknisk bistand - Terskelverdi for redusert utbetalingstid for garanterte pensjonsprodukter

Jeg viser til brev fra Stortingets finanskomite 30. november 2021. I brevet bes det om *«lovteknisk bistand som angir mulig lovendring for å sørge for at terskelverdien for å redusere utbetalingstiden for garanterte produkter (små fripoliser) settes til 0,5 G, samt for at beslutningen om redusert utbetalingstid skal ligge hos forbrukeren og ikke hos leverandøren»*.

Etter gjeldende regler i foretakspensjonsloven § 5-1 annet ledd kan både pensjonsleverandør og kunde *ensidig kreve* at utbetalingstiden for ytelser som i utgangspunktet er *opphørende* (dvs. som utbetales i fastsatt antall år i stedet for som livsvarig yttelse), settes ned til det antall hele år som er nødvendig for at ytelsen årlig skal utgjøre om lag 0,3 G. Videre kan det *avtales* at utbetalingstiden for *livsvarige* ytelser skal settes ned til det antall hele år som er nødvendig for at ytelsen årlig skal utgjøre om lag 0,3 G.

Grensen for at *begge parter kan kreve* redusert utbetalingstid var i høringsnotatet fra Finanstilsynet foreslått økt fra 0,3 G til 0,5 G, og utvidet til å gjelde *både livsvarige og opphørende* ytelser. I tillegg fulgte det av høringsnotatet at det skulle kunne *avtales* ytterligere redusert utbetalingstid inntil ytelsene årlig utgjør om lag 1 G, også dette for både livsvarige og opphørende ytelser. I Prop. 223 L (2020-2021) ble utformingen av bestemmelsen fulgt opp slik det var lagt opp til i høringen, men det foreslått at disse grensene settes til hhv. 1 G og 1,5 G.

Jeg legger for det første grunn til at det i forespørselen om lovteknisk bistand ikke er ment å innskrenke den gjensidige adgangen til å kreve redusert utbetalingstid inntil ytelsene årlig utgjør om lag 0,3 G, som allerede følger av gjeldende rett for *opphørende* ytelser, men at en ensidig rett for kunden til å kreve redusert utbetalingstid inntil ytelsene utgjør 0,5 G skal komme i tillegg. Konsekvensene av en innskrenking av gjeldende muligheter for leverandørene har ikke vært utredet og hørt.

Jeg antar videre at den ensidige retten for kunden er ment å gjelde *både livsvarige og opphørende* ytelser, i tråd med det økte handlingsrommet for kunden som følger av lovforslaget i proposisjonen, selv om dette ikke fremgår eksplisitt av henvendelsen.

Det fremgår heller ikke eksplisitt av henvendelsen om det er ønskelig å innføre en avtalebasert adgang til ytterligere reduksjon av utbetalingstiden i tråd med forslaget til endring i foretakspensjonsloven § 5-1 i proposisjonen. Dersom terskelen for at kunden ensidig kan kreve å redusere utbetalingstiden settes til 0,5 G i årlig ytelse, bør terskelen for en eventuell adgang til å *avtale* redusert utbetalingstid settes høyere. En terskel på om lag 1 G vil være i samsvar med det Finanstilsynet foreslo i høringsnotatet. Dersom det ikke er ønskelig å ha en adgang til å avtale redusert utbetalingstid ut over adgangen for kunden til ensidig å kreve redusert utbetalingstid, vil grensen på 0,5 G i årlig ytelse utgjøre lovens øvre grense for redusert utbetalingstid. Det vil i så fall ikke være behov for den foreslåtte forskriftshjemmelen om pliktig informasjon ved avtale om redusert utbetalingstid.

Jeg har på denne bakgrunn utarbeidet to alternative lovforslag som i tilfelle erstatter forslaget til endring i foretakspensjonsloven § 5-1 annet ledd i Prop. 223 L (2020-2021):

- 1) Det første alternativet inneholder ingen adgang til å avtale redusert utbetalingstid ut over kundens ensidige rett til å kreve redusert utbetalingstid av både opphørende og livsvarige ytelser inntil ytelsene årlig utgjør om lag 0,5 G. Denne ensidige retten for kunden erstatter da gjeldende avtalebaserte adgang til å redusere utbetalingstiden for livsvarige ytelser inntil ytelsene årlig utgjør om lag 0,3 G.
- 2) Det andre alternativet inneholder en adgang til å avtale redusert utbetalingstid inntil årlige ytelser utgjør om lag 1 G, i tillegg til kundens ensidige rett til å kreve redusert utbetalingstid av både opphørende og livsvarige ytelser inntil ytelsene årlig utgjør om lag 0,5 G. I samsvar med forslaget i høringen og proposisjonen foreslås at også en eventuell avtaleadgang skal gjelde både for opphørende og livsvarige ytelser.

Alternativ 1:

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endring:

§ 5-1 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Medlemmet kan kreve at utbetalingstiden for opphørende og livsvarige ytelser settes ned til det antall hele år som er nødvendig for at samlet årlig alderspensjon utgjør om lag 50 prosent av folketrygdens grunnbeløp.

Alternativ 2:

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endringer:

§ 5-1 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Medlemmet kan kreve at utbetalingstiden for opphørende og livsvarige ytelser settes ned til det antall hele år som er nødvendig for at samlet årlig alderspensjon utgjør om lag 50 prosent av folketrygdens grunnbeløp.

Nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum og skal lyde:

Medlemmet og pensjonsinnretningen kan avtale at opphørende og livsvarige ytelser settes ned til det antall hele år som er nødvendig for at samlet årlig alderspensjon utgjør om lag 100 prosent av folketrygdens grunnbeløp.

Nåværende fjerde punktum blir nytt femte punktum.

Nytt sjette punktum skal lyde:

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om pliktig informasjon og rådgivning som skal gis før det inngås avtale etter fjerde punktum.

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum

